

Polski Klub Ekologiczny

Zarząd Główny

ul. Szlak 77/222

31-153 Kraków

Kraków, 20.02.2024

Rekomendacje Polskiego Klubu Ekologicznego w sprawie Dyrektywy Azotanowej

Dyrektywa Azotanowa wdrażana od ponad 30 lat nie spełniła oczekiwań ograniczenia spływu związków azotu i fosforu do wód powierzchniowych. Nie przybliżyła nas do celu zadeklarowanego w Ramowej Dyrektywie Wodnej - osiągnięcia „dobrego stanu” wszystkich wód do 2015 r. (przedłużonego do 2027 r.). Nie zbliżyła nas do celów wyznaczonych przez HELCOM dla Morza Bałtyckiego, gdzie rezultatem spływu biogenów jest ciągle powiększająca się eutrofizacja i rosnąca powierzchnia stref martwych na dnie morza, jak również regularne zakwity sinic. <https://helcom.fi/wp-content/uploads/2023/01/Summary-of-the-HELCOM-seventh-pollution-load-compilation-PLC-7.pdf>

Odpowiedzi dlaczego tak się stało możemy znaleźć w ocenie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego z 2023 roku. <https://www.eca.europa.eu/en/publications?ref=SR-2023-19>

Pomimo ograniczenia wprowadzania do gleby maximum 170 kg N/ha, zbyt często stosowane odstępstwa na poziomie krajowym spowodowały przekraczanie tej ilości w wielu krajach. Nałożyło się na to rosnąca liczba i koncentracja zwierząt hodowlanych w całej Europie. Brak zachęt do dobrowolnego wprowadzania praktyk rolniczych ograniczających spływ substancji odżywczych – słaba informacja i promocja tych praktyk w programach rolno-środowiskowych spowodowała ich słabe wykorzystanie (średnia około 1,5% na ten cel w skali EU). Zostało również zaproponowane zbyt mało działań w programach rolnośrodowiskowych przez

Państwa Członkowskie. Nie były też należycie monitorowane i egzekwowane. To wszystko spowodowało, że większość zaleceń ustawy azotanowej została na papierze, a realny stan wód dramatycznie się pogorszył, np. w Polsce 99% nie osiąga stanu dobrego.

PKE uważa, że aby ten stan poprawić należy wdrażać następujące działania priorytetowe:

1. Ograniczenie i zmiana systemu hodowli zwierząt na bardziej zrównoważony – wolny wybieg i karma z europejskich pól, a nie soja importowana z obu Ameryk
2. Stosowanie bilansu składników pokarmowych na poziomie gospodarstwa
3. Rozwój rolnictwa ekologicznego i innych zrównoważonych praktyk rolnych
4. Zabezpieczenie stref buforowych wzdłuż cieków wodnych
5. Poprawienie gospodarki wodno-ściekowej na terenach wiejskich.

Zarząd Główny Polskiego Klubu Ekologicznego

Agnieszka Fiszka Borzyszkowska – Prezes ZG PKE

Maria Staniszevska – Skarbnik ZG PKE